

ABC płatnika składek – jednoosobowa działalność gospodarcza

Informacja dla osób fizycznych,
które rozpoczynają prowadzenie
pozarolniczej działalności gospodarczej jednoosobowo,
czyli rozliczają składki wyłącznie na własne ubezpieczenia

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

Spis treści

Wstęp	3
Co możesz zrobić w portalu eZUS	3
Jak zgłosić siebie jako płatnika składek oraz ubezpieczonego	4
Zgłoszenie płatnika składek	4
Zgłoszenie do ubezpieczeń	5
Jak rozliczać i opłacać składki	9
Składki na ubezpieczenia społeczne	11
Składka na ubezpieczenie zdrowotne	14
Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy	17
Twoje prawo do wakacji od składek – zwolnienie z opłacania składek ZUS	17
Sposób opłacania składek	19
Jak korygować dokumenty ubezpieczeniowe	20
Jak przekazywać dokumenty ubezpieczeniowe do ZUS	21
Co zrobić w przypadku zawieszenia i wznowienia działalności gospodarczej	22
Jak zamknąć działalność gospodarczą i wyrejestrować się z ubezpieczeń	24
Co jeszcze warto wiedzieć	24
Gdzie szukać dodatkowych informacji	25
Słowniczek	26
Podstawa prawna	26

Wstęp

Zaczynasz prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą lub chcesz ją prowadzić? Sprawdź, jakie masz wobec nas zobowiązania.

Informacje zebrane w ulotce pomogą Ci zrozumieć i wypełnić obowiązki, które wynikają z przepisów. Uzyskasz tu wskazówki, jak:

- zgłosić siebie do ubezpieczeń,
- rozliczyć i opłacić składki,
- wyrejestrować siebie z ubezpieczeń,
- zgłosić i wyrejestrować firmę.

Mamy nadzieję, że łatwo i szybko znajdziesz ważne dla siebie informacje. **Ta ulotka dotyczy tylko pozarolniczej działalności gospodarczej.**

WAŻNE!

Każdy płatnik składek musi mieć aktywne konto w portalu eZUS.

Szczegółowe informacje, jak założyć konto, znajdziesz na stronie www.zus.pl/baza-wiedzy/o-platformie-uslug-elektronicznych-pue-/o-platformie-uslug-elektronicznych-pue-/jak-zarejestrowac-konto-na-pue.

Co możesz zrobić w portalu eZUS

Jako płatnik składek w portalu eZUS:

- sprawdzisz stan bieżących rozliczeń,
- sprawdzisz informacje o osobach, które zgłaszasz do ubezpieczeń,
- możesz mieć dostęp do elektronicznych zwolnień lekarskich (e-ZLA) swoich przyszłych pracowników,
- złożysz wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacania składek,
- złożysz wniosek o zaświadczenie o niezaleganiu w opłaceniu składek i odbierzesz to zaświadczenie,
- złożysz wniosek o rozliczenie konta,
- jeśli zatrudnisz pracownika, możesz złożyć wniosek o kontrolę jego zwolnienia,
- wypełnisz i wyślesz dokumenty ubezpieczeniowe przez bezpłatną aplikację ePłatnik,
- odbierzesz korespondencję z ZUS,
- samodzielnie utworzysz elektroniczne zaświadczenie z danymi z ZUS i przekażesz je instytucji, która tego oczekuje (np. bankowi).

Gdy masz konto płatnika na eZUS, możesz również:

- sprawdzić swoje dane zapisane na koncie w ZUS,
- rezerwować wizyty w wybranej placówce ZUS,
- zgłosić, że chcesz otrzymywać powiadomienia e-mailem lub SMS-em.

Uprawnienia do Twojego konta eZUS i obsługi aplikacji ePłatnik w Twoim imieniu możesz nadać innej osobie fizycznej – np. pracownikowi biura rachunkowego. Wystarczy, że przekażesz nam stosowne pełnomocnictwo. Możesz skorzystać z [formularza ZUS PEL „Pełnomocnictwo do wykonywania czynności prawnych w relacjach z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych”](#), który znajdziesz na portalu eZUS lub na stronie www.zus.pl. Możesz również napisać pełnomocnictwo samodzielnie. Jasno określ w nim jego zakres, tzn. do jakich czynności (lub spraw) go udzielasz. Pełnomocnictwo możesz dostarczyć osobiście do naszej placówki, wysłać je pocztą lub elektronicznie przez eZUS.

Jak zgłosić siebie jako płatnika składek oraz ubezpieczonego

Jako osoba, która prowadzi działalność gospodarczą, jesteś zarówno płatnikiem, jak i osobą ubezpieczoną.

Możesz podjąć działalność gospodarczą już tego samego dnia, w którym złożysz wniosek o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Formularz CEIDG-1 może złożyć również Twój pełnomocnik.

Zgłoszenie płatnika składek

Wniosek o wpis do CEIDG (na formularzu CEIDG-1) możesz wysłać elektronicznie albo listem poleconym lub złożyć osobiście w urzędzie gminy lub miasta. Złożenie wniosku o wpis do CEIDG jest równocześnie zgłoszeniem płatnika składek w ZUS.

Na podstawie danych z CEIDG przygotujemy dokumenty zgłoszeniowe płatnika składek:

- zgłoszenie płatnika składek,

- informację o Twoich numerach rachunków bankowych jako płatnika składek,
- informację o adresach, pod którymi prowadzisz działalność gospodarczą.

Zgłosimy Cię od dnia, w którym zaczniesz prowadzić działalność gospodarczą.

Nie musisz zatem samodzielnie tworzyć dokumentów ani ich do nas przekazywać.

Zgłoszenie do ubezpieczeń

Jako osoba, która prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą, zgłaszasz się do:

- ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowych i wypadkowego – obowiązkowo, zaś chorobowego – dobrowolnie,
- ubezpieczenia zdrowotnego – obowiązkowo.

Dokumenty możesz złożyć Ty lub Twój pełnomocnik, w formie papierowej albo elektronicznej (eZUS, program Płatnik).

Jednak w pewnych sytuacjach w ogóle nie zgłaszasz się do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej albo zgłaszasz się do następujących ubezpieczeń:

- społecznych:
 - emerytalnego i rentowych – dobrowolnie,
 - wypadkowego – obowiązkowo (jeżeli jesteś obowiązkowo lub dobrowolnie zgłoszony do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych),
- zdrowotnego – obowiązkowo.

Nie musisz się zgłaszać do ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, gdy:

- masz równocześnie więcej niż jeden tytuł do ubezpieczeń społecznych, np. umowę o pracę (jeżeli w umowie o pracę masz zagwarantowane co najmniej minimalne wynagrodzenie),
- jesteś ubezpieczony w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS),

- masz uprawnienia do emerytury lub renty innej niż renta z tytułu niezdolności do pracy,
- korzystasz z ulgi na start.

Możesz skorzystać z ulgi na start. Wówczas zgłaszasz się tylko do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacasz samą składkę na ubezpieczenie zdrowotne. Nie obejmujemy Cię ubezpieczeniami społecznymi przez 6 miesięcy, od kiedy rozpoczniesz działalność gospodarczą. Jednak musisz spełnić łącznie następujące warunki:

- rozpocząć działalność gospodarczą po raz pierwszy albo podjąć ją ponownie po 60 miesiącach od jej ostatniego zawieszenia lub zakończenia,
- nie wykonywać dla byłego pracodawcy tego, co robiłeś dla niego jako pracownik w tym lub w poprzednim roku kalendarzowym.

WAŻNE!

Musisz jednak pamiętać, że brak składki na ubezpieczenia społeczne oznacza brak świadczeń (np. zasiłku chorobowego czy macierzyńskiego). Okres ulgi nie liczy się też do Twojej przyszłej emerytury. Możesz natomiast korzystać z bezpłatnej opieki medycznej w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ).

Możesz zrezygnować z ulgi na start i zgłosić się do ubezpieczeń społecznych. Zawsze jednak (niezależnie od tego, czy korzystasz z ulgi na start, czy nie) od momentu rozpoczęcia działalności musisz zgłosić się do ubezpieczenia zdrowotnego i opłacać składkę na to ubezpieczenie.

Jeżeli zrezygnujesz z ulgi na start i zgłosisz się do ubezpieczeń społecznych, nie możesz już zmienić swojej decyzji i powrócić do tamtego sposobu rozliczania się z nami. Kolejny raz możesz skorzystać z ulgi na start dopiero po 60 miesiącach kalendarzowych od dnia, w którym zakończysz bądź zawieszysz działalność gospodarczą. Więcej informacji znajdziesz w ulotce [„Masz wybór – ulga na start, preferencyjne składki, mały ZUS+, działalność nieewidencjonowana”](#) (pdf, 616 kB).

Jeśli prowadzisz działalność już kolejny rok, możesz opłacać niższe składki na ubezpieczenia społeczne w ramach ulgi mały ZUS+. Możesz opłacać składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru, której wysokość zależy od Twoich dochodów

z działalności gospodarczej. Twój przychód z działalności gospodarczej w poprzednim roku kalendarzowym, jeśli prowadziłeś ją przez cały rok, nie może przekroczyć 120 tys. zł. A jeśli prowadziłeś działalność przez część roku kalendarzowego, bo np. ją zawieszałeś, limit wysokości Twoich przychodów będzie proporcjonalnie niższy.

Samodzielnie ustalasz wysokość kwoty, od jakiej będziesz płacić składki w danym roku kalendarzowym (wysokość podstawy wymiaru składek). Więcej informacji znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [Firmy] → [Przedsiębiorco przeczytaj - ważne] → [Mały ZUS plus].

WAŻNE!

Podstawa wymiaru składek nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia za pracę w danym roku ani wyższa niż 60% przeciętnego wynagrodzenia. Jeśli ustalisz niższą podstawę, to będziesz odprowadzać składki od kwoty równej 30% minimalnego wynagrodzenia.

Więcej informacji znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [Firmy] → [Rozliczenia z ZUS] → [Składki na ubezpieczenia].

Twoja decyzja o opłacaniu niższych składek będzie miała wpływ na wysokość świadczeń, które Ci przysługują:

- z ubezpieczenia chorobowego (m.in. świadczenia rehabilitacyjnego i zasiłków: chorobowego, macierzyńskiego, opiekuńczego),
- z ubezpieczenia wypadkowego (m.in. zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego).

Świadczenia te są bowiem obliczane od podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia chorobowe lub wypadkowe. Jeśli zadeklarujesz kwotę mniejszą niż standardowa (60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego), to tę kwotę przyjmujemy do obliczenia przysługujących Ci zasiłków i świadczeń.

Więcej informacji znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [Firmy] → [Mały ZUS plus].

Szczegółowe zasady objęcia ubezpieczeniami społecznymi znajdziesz w poradniku „[Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz ustalania podstawy wymiaru składek. Poradnik dla osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących](#)” (pdf, 1384 kB).

Aby zgłosić się do odpowiednich ubezpieczeń w ZUS, wypełnij jeden z formularzy:

- [ZUS ZUA](#) – jeżeli zgłaszasz się do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego lub tylko do ubezpieczeń społecznych,
- [ZUS ZZA](#) – jeżeli zgłaszasz się jedynie do ubezpieczenia zdrowotnego (gdy występują okoliczności, które wyłączają obowiązek ubezpieczeń społecznych).

WAŻNE!

Musisz się zgłosić do obowiązkowych ubezpieczeń w ciągu 7 dni od dnia, w którym zaczynasz prowadzić działalność. Wyjątkiem jest zgłoszenie do ubezpieczeń w przypadku korzystania z ulgi mały ZUS plus w styczniu danego roku – wówczas masz czas do końca tego miesiąca.

Możesz zgłosić do odpowiednich ubezpieczeń siebie, a także członków swojej rodziny już podczas składania wniosku o wpis w CEIDG. Na podstawie przekazanych przez Ciebie danych sporządzimy:

- Twoje zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego
lub
- Twoje zgłoszenie do ubezpieczenia zdrowotnego,
- zgłoszenie członków Twojej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego.

Zgłosimy do ubezpieczeń Ciebie i członków Twojej rodziny od dnia, w którym zaczynasz prowadzić działalność gospodarczą.

Nie musisz samodzielnie tworzyć dokumentów ani ich do nas przekazywać.

Jeśli członkowie Twojej rodziny spełniają warunki, które określa ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (więcej na ten temat: „[Podstawa prawna](#)” na końcu broszury), to oni również muszą być zgłoszeni do ubezpieczenia zdrowotnego. Zgłoś ich na [formularzu ZUS ZCNA](#) w ciągu 7 dni od daty powstania tego obowiązku. Za członków rodziny nie płacisz składki na ubezpieczenie zdrowotne.

WAŻNE!

Wyrejestruj członka rodziny z ubezpieczenia zdrowotnego (na formularzu ZUS ZCNA), jeśli uzyska on własny tytuł do tego ubezpieczenia (np. jako pracownik, zleceniobiorca, osoba prowadząca działalność gospodarczą, bezrobotny itd.).

Członek rodziny dla celów ubezpieczenia zdrowotnego to:

- dziecko:
 - własne,
 - małżonka,
 - przysposobione, wnuk albo dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, albo
 - obce w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, do ukończenia przez nie 18 lat, a jeżeli uczy się dalej – w szkole lub odbywa kształcenie w uczelni lub szkole doktorskiej – do ukończenia 26 lat, natomiast jeżeli ma orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub inne traktowane na równi – bez ograniczenia wieku,
- małżonek,
- wstępni (czyli rodzice, dziadkowie itp.), którzy pozostają z Tobą we wspólnym gospodarstwie domowym.

Dziadkowie mogą zgłaszać wnuki tylko wtedy, gdy żadne z rodziców nie jest objęte obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym ani nie jest uprawnione do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji z tytułu wykonywania pracy lub pracy na własny rachunek.

Jak rozliczać i opłacać składki

Składki rozliczaj i opłacaj za każdy miesiąc, w którym jako płatnik byłeś zgłoszony do ubezpieczeń przez przynajmniej jeden dzień. Rób to do 20 dnia następnego miesiąca za miesiąc poprzedni.

Jeśli 20 dzień miesiąca przypada w sobotę, niedzielę lub święto, to składki musisz opłacić najpóźniej następnego dnia po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Składki rozliczaj tylko w [deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA](#). Wypełnij m.in. blok X. Deklaracja dochodu i blok XI. Forma opodatkowania

obowiązująca w danym miesiącu oraz przychód i dochód z działalności gospodarczej dla celów wyliczenia składki miesięcznej na ubezpieczenie zdrowotne.

W deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA w bloku I. Dane organizacyjne w polu 1 „Termin przysyłania deklaracji i raportów” wpisz „6” (do 20 dnia miesiąca za miesiąc poprzedni).

Jeśli skorzystasz z małej działalności gospodarczej (małego ZUS+), czyli będziesz opłacać niższe składki na ubezpieczenia społeczne, musisz podać nam następujące informacje:

- przychód i dochód z działalności gospodarczej za ubiegły rok kalendarzowy,
- formę opodatkowania obowiązującą Cię w poprzednim roku kalendarzowym,
- podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe na dany rok.

Informacje te podajesz w [deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA cz. II](#).

Dokument składasz:

- wraz z kompletem dokumentów rozliczeniowych za:
 - styczeń danego roku lub
 - pierwszy miesiąc, od którego rozpoczynasz lub wznawiasz działalność
- niezależnie od kompletu dokumentów, ale przed złożeniem dokumentów rozliczeniowych za pierwszy miesiąc przysługiwania ulgi

Więcej informacji znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [\[Firmy\]](#) → [\[Mały ZUS plus\]](#).

WAŻNE!

Musisz składać deklarację rozliczeniową za każdy miesiąc prowadzenia działalności.

Jeżeli jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą opłacasz składki na własne ubezpieczenia, to musisz za każdy miesiąc:

- składać dokumenty rozliczeniowe bez względu na formę opodatkowania,

- w dokumentach ZUS DRA podawać dodatkowe informacje (formę opodatkowania w danym miesiącu, przychód lub dochód), które są niezbędne do ustalenia podstawy wymiaru i składki na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach wprowadzonych tzw. Polskim Ładem¹.

Więcej informacji o składce zdrowotnej znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [\[O ZUS\]](#) → [\[O nas\]](#) → [\[Programy transformacji cyfrowej ZUS\]](#).

Składki na ubezpieczenia społeczne

Wszystkie składki na ubezpieczenia społeczne opłacasz w całości samodzielnie, z własnych środków.

Składki na ubezpieczenia społeczne wynoszą:

- na ubezpieczenie emerytalne – 19,52% podstawy wymiaru,
- na ubezpieczenia rentowe – 8% podstawy wymiaru,
- na ubezpieczenie chorobowe – 2,45% podstawy wymiaru,
- na ubezpieczenie wypadkowe:
 - od 1 kwietnia 2018 r. – 1,67% podstawy wymiaru,
 - [wysokość tej stopy procentowej musisz sprawdzić samodzielnie na naszej stronie \[www.zus.pl\]\(http://www.zus.pl\)](#) na każdy rok składkowy, który trwa od 1 kwietnia danego roku do 31 marca następnego roku.

Podstawą wymiaru składek na Twoje ubezpieczenia emerytalne i rentowe jest zadeklarowana kwota. Nie może ona być niższa, o ile nie korzystasz z ulgi w opłacaniu składek, od 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego, które przyjmowane jest do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek na dany rok kalendarzowy. Wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne dla osób, które prowadzą pozarolniczą działalność gospodarczą, znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [\[Firmy\]](#) → [\[Rozliczenia z ZUS\]](#) → [\[Składki na ubezpieczenia\]](#).

¹ Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105, z późn. zm.), wprowadzająca zmiany do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

WYJĄTKI!

1. Niektórych przedsiębiorców obowiązują preferencyjne zasady opłacania składek. Dotyczy Cię to, jeśli:
 - nie prowadzisz lub w ostatnich 60 miesiącach kalendarzowych przed rozpoczęciem działalności nie prowadziłeś pozarolniczej działalności,
 - nie wykonujesz działalności na rzecz byłego pracodawcy, dla którego przed jej rozpoczęciem (w tym lub w poprzednim roku kalendarzowym) wykonywałeś czynności, które wchodzą w zakres Twojej działalności.

Wówczas przez 24 miesiące kalendarzowe od rozpoczęcia działalności albo po skorzystaniu z ulgi na start opłacasz składki od zadeklarowanej podstawy. Jednak nie może ona być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia.

WAŻNE!

Jeśli korzystasz z preferencyjnych zasad i rozpocząłeś działalność w trakcie miesiąca, 24 miesiące liczymy od następnego miesiąca. Tylko gdy zacząłeś działalność pierwszego dnia danego miesiąca, miesiąc ten wliczamy do tych 24 miesięcy.

2. Możesz opłacać niższe składki na ubezpieczenia społeczne w ramach małego ZUS+. Samodzielnie ustalasz wysokość podstawy wymiaru składek, od której będziesz je opłacać w danym roku. Możesz opłacać składki na ubezpieczenia społeczne od podstawy wymiaru, której wysokość zależy od Twoich dochodów z działalności gospodarczej. Niższe składki na ubezpieczenia społeczne możesz opłacać maksymalnie przez 36 miesięcy w ciągu ostatnich 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia działalności gospodarczej.

WAŻNE!

Jeżeli w 2023 r. przynajmniej przez jeden dzień korzystałeś z małego ZUS+, przysługuje Ci prawo do dodatkowych 12 miesięcy ulgi. Więcej informacji znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [\[O ZUS\]](#) → [\[Aktualności\]](#).

Jako miesiąc kalendarzowy przyjmij każdy miesiąc, w którym co najmniej jeden dzień podlegałeś ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu.

Aby obliczyć podstawę wymiaru składek, najpierw ustal przeciętny miesięczny dochód z działalności gospodarczej w poprzednim roku, a następnie pomóż go przez 0,5. Możesz także skorzystać z [kalkulatora na stronie www.zus.pl](http://www.zus.pl).

Tak ustalona podstawa wymiaru składek nie może być niższa niż 30% minimalnego wynagrodzenia ani wyższa niż 60% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego. Jeśli ustalisz ją na niższą kwotę, będziesz opłacać składki od podstawy równej 30% minimalnego wynagrodzenia. Więcej informacji znajdziesz na www.zus.pl w zakładce [Firmy] → [Przedsiębiorco przeczytaj - ważne].

WAŻNE!

Wyrejestruj się z ubezpieczeń na [formularzu ZUS ZWUA](#) i ponownie zgłoś się do nich na formularzu ZUS ZUA oraz złóż deklarację rozliczeniową ZUS DRA za kolejny miesiąc po:

- 1) 6 miesiącach ulgi na start lub wcześniej – jeśli zrezygnujesz z tego uprawnienia. Wyrejestruj się z ubezpieczenia zdrowotnego, a następnie zgłoś się do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego z kodem tytułu **05 70 xx**, **05 72 xx**, **05 90 xx** lub **05 92 xx** (jeśli spełniasz warunki, by opłacać składki od preferencyjnej podstawy wymiaru albo skorzystać z małego ZUS+) lub z kodem **05 10 xx** albo **05 12 xx**,
- 2) 24 miesiącach opłacania składek od preferencyjnej podstawy wymiaru. Wyrejestruj się z ubezpieczeń z kodem tytułu **05 70 xx** lub **05 72 xx** i zgłoś się z kodem **05 90 xx** lub **05 92 xx** (jeśli korzystasz z małego ZUS+) lub z kodem **05 10 xx** albo **05 12 xx**,
- 3) 36 miesiącach korzystania łącznie z małego ZUS i małego ZUS+ w ciągu 60 miesięcy kalendarzowych prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Wyrejestruj się z ubezpieczeń z kodem tytułu **05 90 xx** lub **05 92 xx** i zgłoś się z kodem **05 10 xx** lub **05 12 xx**.

[Kwoty rocznego ograniczenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe są dostępne na naszej stronie www.zus.pl.](#)

Jeśli zgłosiłeś się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, podstawę wymiaru składki na to ubezpieczenie stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Nie stosujemy rocznego ograniczenia, jednak podstawa wymiaru składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe nie może przekraczać miesięcznie 250% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej na dany rok kalendarzowy.

Podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez zastosowania rocznego ograniczenia.

Kwotę podstawy wymiaru składek zmniejsz proporcjonalnie za miesiąc, w którym:

- byłeś zgłoszony do ubezpieczeń społecznych tylko przez część miesiąca,
- byłeś niezdolny do pracy i spełniałeś warunki do przyznania zasiłku. Podziel ją przez liczbę dni tego miesiąca i pomnóż przez liczbę dni, w których byłeś objęty ubezpieczeniem.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Składka na ubezpieczenie zdrowotne wynosi 9% podstawy jej wymiaru. W przypadku gdy opłacasz podatek dochodowy w formie podatku liniowego, stopa procentowa składki wynosi 4,9%. Jednak miesięczna wysokość składki nie może być niższa niż kwota ustalona jako 9% minimalnego wynagrodzenia, a w 2025 r. jako 9% kwoty 75% minimalnego wynagrodzenia.

Podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne zależy od formy opodatkowania, jaką stosujesz w odniesieniu do uzyskiwanych przychodów lub dochodów z prowadzonej działalności.

Jeżeli rozliczasz się na zasadach ogólnych (skala podatkowa lub podatek liniowy), to miesięczną podstawą wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne jest Twój dochód z działalności gospodarczej z poprzedniego miesiąca. Podstawa ta, począwszy od składek należnych za luty 2025 r., nie może być niższa niż 75% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego 1 lutego 2025 r.

Jeśli stosujesz opodatkowanie ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, to Twoja podstawa wymiaru składki jest

ustalana na podstawie wysokości Twoich przychodów z działalności gospodarczej (narastająco od początku danego roku). Podstawa ta wynosi odpowiednio:

- 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, jeśli Twoje przychody osiągnięte od początku roku, nie przekroczyły 60 tys. zł,
- 100% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, jeśli Twoje przychody przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł,
- 180% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, jeśli Twoje przychody przekroczyły 300 tys. zł.

WAŻNE!

Jeśli stosujesz opodatkowanie w formie karty podatkowej, to Twoja podstawa wymiaru składki tylko w 2025 r. odpowiada kwocie 75% minimalnego wynagrodzenia.

Jeżeli rozliczasz się na zasadach ogólnych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, to po zakończeniu roku będziesz dodatkowo zobowiązany sporządzić rozliczenie roczne, w którym obliczysz należną składkę roczną i porównasz ją z sumą składek rozliczonych za poszczególne miesiące.

Więcej informacji znajdziesz w broszurze [„Polski Ład – co zmienia się w przepisach dotyczących rozliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne od 1 stycznia 2022 r.”](#)

Wysokość składki możesz obliczyć, korzystając z [kalkulatora na stronie \[www.zus.pl\]\(http://www.zus.pl\)](#).

WAŻNE!

Jeśli rozliczasz się na zasadach ogólnych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych, musisz zrobić rozliczenie roczne za wszystkie miesiące ubiegłego roku, za które podlegałeś ubezpieczeniu zdrowotnemu. Roczne rozliczenie składasz w dokumentach rozliczeniowych za kwiecień (ZUS DRA blok XII) do 20 maja.

W wyniku rozliczenia rocznego może powstać różnica między roczną składką a sumą składek wynikającą ze złożonych dokumentów rozliczeniowych za poszczególne miesiące roku:

- kalendarzowego (od stycznia do grudnia) dla ryczałtu,
- składowego (od lutego danego roku do stycznia kolejnego roku) dla zasad ogólnych.

Wówczas musisz dopłacić różnicę wraz ze składką za kwiecień w terminie opłacania składek za kwiecień (czyli do 20 maja).

Jeśli w wyniku rozliczenia rocznego powstanie nadpłata, przygotujemy za Ciebie wniosek o zwrot, który udostępnimy na Twoim koncie na eZUS. Wystawiony wniosek musisz zweryfikować w ciągu miesiąca po upływie terminu na złożenie zeznania podatkowego za dany rok, podpisać i wysłać w wersji elektronicznej do ZUS.

Rozliczenie roczne za ubiegły rok musisz złożyć, nawet jeśli zakończyłeś działalność w trakcie roku lub podlegałeś ubezpieczeniu zdrowotnemu chociaż miesiąc.

Jeśli 20 maja przypada w sobotę lub niedzielę, to ostatnim dniem na złożenie rocznego rozliczenia i opłacenia niedopłaty jest następny dzień roboczy po dniu wolnym od pracy.

Więcej informacji znajdziesz w poradniku [„Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz ustalania podstawy wymiaru składek. Poradnik dla osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących” \(pdf, 1384 kB\).](#)

Składkę na to ubezpieczenie musisz zawsze opłacić w pełnej wysokości za cały miesiąc. Nawet jeśli wykonywałeś działalność gospodarczą przez część miesiąca lub byłeś niezdolny do pracy (również gdy pobierasz zasiłek z ubezpieczenia chorobowego lub wypadkowego), składka na to ubezpieczenie nie zmniejsza się proporcjonalnie.

Składki na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

Jako osoba, która prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą jednoosobowo i jest zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, musisz także opłacać za siebie składki na Fundusz Pracy (FP) oraz na Fundusz Solidarnościowy (FS). Jeśli jesteś kobietą i masz 55 lat albo jesteś mężczyzną i masz 60 lat, ten obowiązek Cię nie dotyczy.

WAŻNE!

Składek na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy nie musisz opłacać, gdy podstawa wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne i rentowe w przeliczeniu na miesiąc (łącznie ze wszystkich tytułów do tych ubezpieczeń, u wszystkich płatników) jest niższa od minimalnego wynagrodzenia. Zatem jeśli opłacasz składki na preferencyjnych zasadach (pierwsze 24 miesiące działalności), nie musisz opłacać tych składek, pod warunkiem że prowadzenie działalności gospodarczej jest Twoim jedynym tytułem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych.

Wysokość składek na FP i FS określa ustawa budżetowa. Podstawę wymiaru tych składek stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe, ale bez zastosowania rocznego ograniczenia. Stopa procentowa składki na FP wynosi 1%, a na FS 1,45% podstawy ich wymiaru.

Składki na FS obliczasz łącznie ze składkami na FP w wysokości sumy stóp procentowych tych składek (2,45%) i wykazujesz w deklaracji rozliczeniowej w łącznej kwocie.

[Podstawy wymiaru składek i kwoty składek są dostępne na naszej stronie www.zus.pl.](http://www.zus.pl)

Twoje prawo do wakacji od składek – zwolnienie z opłacania składek ZUS

Jako przedsiębiorca wpisany do rejestru CEIDG, możesz zostać zwolniony (za wybrany miesiąc w ramach roku kalendarzowego) z obowiązku opłacenia składek na ubezpieczenia społeczne. Zwolnienie obejmuje składki od najniższej podstawy wymiaru, która

Cię obowiązuje. Składki za miesiąc, na który uzyskasz zwolnienie, zostaną sfinansowane z budżetu państwa. W czasie wakacji składkowych będziesz musiał opłacić składkę zdrowotną.

Skorzystasz ze zwolnienia, jeśli spełnisz następujące warunki:

- jako osoba ubezpieczona podlegałeś choć jeden dzień (dobrowolnie albo obowiązkowo) ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w miesiącu poprzedzającym miesiąc, w którym składasz wniosek,
- jako osoba ubezpieczona w poprzednim roku oraz w roku, w którym składasz wniosek (do dnia złożenia wniosku) nie prowadziłeś pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku rozpoczęcia działalności lub rok wcześniej wykonywałeś w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności, które wchodzą w zakres Twojej działalności,
- w miesiącu przed złożeniem wniosku miałeś zgłoszonych do ubezpieczeń społecznych lub ubezpieczenia zdrowotnego do 10 ubezpieczonych (w tym siebie),
- w ostatnich dwóch latach przed rokiem, w którym składasz wniosek, nie miałeś przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub co najmniej w jednym roku z dwóch ostatnich lat poprzedzających ten rok Twój roczny przychód z tej działalności nie przekraczał równowartości w złotych 2 milionów euro.

Jeśli chcesz skorzystać z wakacji składkowych, złóż wniosek RWS (wniosek o zwolnienie z obowiązku opłacenia składek za wskazany miesiąc).

Wniosek możesz złożyć:

- wyłącznie w formie elektronicznej z profilu płatnika na eZUS,
- w miesiącu poprzedzającym miesiąc, za który chcesz być zwolniony z opłacania składek, czyli jeśli chcesz uzyskać zwolnienie za grudzień, złóż wniosek w listopadzie.

Te i inne informacje znajdziesz na stronie www.zus.pl w zakładce [\[Baza wiedzy\]](#).

Sposób opłacania składek

Wszystkie składki opłacasz jednym przelewem na swój numer rachunku składkowego (NRS). Informację o NRS otrzymasz od nas pocztą, niezwłocznie po założeniu konta płatnika składek. Możesz także sprawdzić NRS w [wyszukiwarce, która jest dostępna na stronie www.eskladka.pl](https://www.eskladka.pl), lub zadzwonić w tej sprawie do Centrum Kontakt Klientów (CKK) (nr tel. 22 560 16 00) albo zgłosić się do naszej placówki.

NRS znajdziesz też na swoim koncie płatnika na eZUS oraz w programie Płatnik (jeśli pobierasz dane z ZUS, czyli korzystasz z Interaktywnego Płatnika Plus – IPP).

Na przelewie podajesz łączną kwotę składek na:

- ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe, chorobowe, wypadkowe),
- ubezpieczenie zdrowotne,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy.

NRS, który od nas otrzymasz, będzie zawierał numer ZUS – 60000002026, a także Twój indywidualny numer (np. Twój NIP lub – jeśli konto zostało założone bez tego numeru – unikalny numer przypisany do Twojego konta w naszym systemie – ostatnie 10 cyfr). Na podstawie NRS będziemy zapisywali i rozliczali wpłaty na Twoim koncie.

Składki musisz opłacać w formie bezgotówkowej, przez obciążenie Twojego (jako płatnika składek) rachunku bankowego. Jeśli jesteś mikroprzedsiębiorcą², możesz opłacać te należności również za pomocą przekazu pocztowego.

W obrocie bezgotówkowym za termin płatności uznaje się dzień obciążenia rachunku bankowego płatnika składek, a nie datę polecenia przelewu.

² W rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2024 r. poz. 236).

Jak korygować dokumenty ubezpieczeniowe

Jeśli zmieniły się dane, które wykazywałeś w dotychczas składanych do nas dokumentach ubezpieczeniowych, lub stwierdzisz, że zawierały one błędy, albo my wykryjemy w nich nieprawidłowość, musisz przekazać do nas odpowiednie zgłoszenie zmiany lub korekty danych.

Upewnij się, który formularz powinieneś dostarczyć w danym przypadku i jak go poprawnie wypełnić. Do zmiany lub korekty danych identyfikacyjnych służą inne formularze niż do zmiany lub korekty pozostałych danych (np. ewidencyjnych lub adresowych), a jeszcze inne – do korekty rozliczeń składek. Ponadto formularze i zasady różnią się w zależności od tego, czy zgłaszasz zmianę lub korektę danych płatnika składek, czy osoby ubezpieczonej.

Poniżej podajemy ogólne zasady zgłaszania zmiany lub korekty danych:

- Zmianę lub korektę danych, które dotyczą Ciebie jako osoby ubezpieczonej, zgłoś w ciągu 7 dni, od kiedy się one zmieniły albo zauważyłeś błąd, albo otrzymałeś od nas zawiadomienie o stwierdzeniu nieprawidłowości.
- Kiedy musisz zmienić lub skorygować swoje dane identyfikacyjne jako osoby ubezpieczonej, złóż poprawnie wypełniony [formularz ZUS ZIUA \(zgłoszenie zmiany danych identyfikacyjnych osoby ubezpieczonej\)](#).
- Kiedy musisz zmienić lub skorygować pozostałe swoje dane jako osoby ubezpieczonej, złóż formularz ZUS ZUA lub ZUS ZZA.
- Kiedy musisz zmienić lub skorygować kod tytułu ubezpieczenia, rodzaje ubezpieczenia lub datę zgłoszenia do ubezpieczeń, wyrejestruj siebie na formularzu ZUS ZWUA, a następnie ponownie zgłoś do ubezpieczeń – odpowiednio na formularzu ZUS ZUA lub ZUS ZZA.
- Zmianę lub korektę Twoich danych wykazanych w zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych oraz w zgłoszeniu członków Twojej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego możesz zgłosić również w CEIDG. Na podstawie przekazanych przez Ciebie danych sporządzimy odpowiednie dokumenty ubezpieczeniowe. Jedynie gdy zmiana lub korekta dotyczy kodu tytułu ubezpieczenia, rodzajów ubezpieczenia lub daty zgłoszenia do ubezpieczeń, musisz wyrejestrować siebie lub członka rodziny i ponownie zgłosić do ubezpieczeń.

- Kiedy musisz skorygować deklarację rozliczeniową za dany miesiąc, prześlaj za ten miesiąc nową deklarację na formularzu ZUS DRA. W bloku I, w dwóch pierwszych kratkach pola „Identyfikator...” wpisz, która to deklaracja za dany miesiąc (np. 02, 03).
- Gdy musisz zmienić lub skorygować dane członka swojej rodziny, wyrejestruj go i ponownie zgłoś do ubezpieczenia z aktualnymi (poprawnymi) danymi – na formularzu ZUS ZCNA.
- Twoje dane jako płatnika składek, które podlegają wpisowi do CEIDG, zmieniamy na podstawie danych z wniosku o zmianę wpisu (formularz CEIDG-1 składany jako wniosek o zmianę wpisu). Jeśli te dane się zmieniają, musisz zmienić zgłoszenie do ubezpieczeń, o ile zmieniane dane występują także w zgłoszeniu ZUS ZUA lub ZUS ZZA. Zgłoszenie ZUS ZUA lub ZUS ZZA możesz zmienić zarówno u nas, jak i w CEIDG (poza zmianą tytułu ubezpieczenia, rodzajów ubezpieczeń oraz terminów ich powstania, które nadal zgłaszasz do nas).
- Gdy musisz zmienić lub skorygować dane o Twoim numerze rachunku bankowego jako płatnika składek czy też adresy, pod którymi prowadzisz działalność, zgłoś to w CEIDG. Na tej podstawie zmienimy lub skorygujemy Twoje dane w naszym systemie.
- Począwszy od dokumentów rozliczeniowych za styczeń 2022 r., możesz składać ich korektę w ciągu 5 lat – od dnia, w którym upłynął termin opłacenia składek rozliczonych w tych dokumentach.

Jak przekazywać dokumenty ubezpieczeniowe do ZUS

Dokumenty ubezpieczeniowe – oprócz dokumentów zgłoszeniowych płatnika składek oraz dokumentów związanych z zawieszaniem i wznawianiem działalności – możesz przekazywać do nas:

- elektronicznie – za pośrednictwem aplikacji ePłatnik na eZUS (www.zus.pl) bądź programu Płatnik lub innego oprogramowania, które spełnia nasze wymogi techniczne,
- w formie papierowej.

Dokumenty w formie papierowej możesz złożyć bezpośrednio w naszej placówce lub w urzędzie skarbowym, który prowadzi centrum obsługi, lub przesać je pocztą. Dokumenty te mogą mieć

formę pisemną według ustalonego wzoru albo formę wydruku z oprogramowania, które spełnia nasze wymagania, albo wydruku z naszej strony internetowej.

WAŻNE!

Aplikacja ePłatnik (internetowy odpowiednik programu Płatnik) jest powiązana z kontem płatnika w portalu eZUS. Mogą jej używać przedsiębiorcy, którzy rozliczają składki za maksymalnie 100 ubezpieczonych. Dzięki ePłatnikowi możesz m.in.: zgłosić osoby do ubezpieczeń, rozliczyć składki oraz wypełnić i przekazać dokumenty ubezpieczeniowe. Aplikacja pozwoli Ci na podpisywanie dokumentów nie tylko kwalifikowanym podpisem elektronicznym, lecz także bezpłatnym podpisem zaufanym.

Aby przekazywać nam dokumenty za pomocą programu Płatnik, musisz posługiwać się kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Co zrobić w przypadku zawieszenia i wznowienia działalności gospodarczej

Jeśli nie zatrudniasz pracowników, możesz bezterminowo zawiesić działalność gospodarczą zarejestrowaną w CEIDG.

Okres zawieszenia nie może być krótszy niż 30 dni³. Natomiast spółki zarejestrowane w KRS mogą zawiesić działalność od 30 dni do 24 miesięcy.

Jeśli wychowujesz dziecko i zawieszysz firmę, Twoje składki na ubezpieczenia w ZUS mogą być finansowane przez budżet państwa. Z tej ulgi możesz korzystać przez 3 lata lub 6 lat, jeżeli wychowujesz dziecko z niepełnosprawnością. Możesz podzielić ten okres na kilka części, ale nie więcej niż 5. Formalności związane z przysługującymi Ci świadczeniami załatwisz w naszych placówkach.

Zawieszenie działalności gospodarczej następuje na Twój – jako przedsiębiorcy – wniosek.

³ W lutym zawieszenie może trwać 28 lub 29 dni.

Gdy zawieszysz działalność gospodarczą, możesz zgłosić się do dobrowolnych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych na zasadach, które obowiązują osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą. Nie możesz jednak zgłosić się do ubezpieczenia chorobowego ani wypadkowego. Możesz natomiast przystąpić do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego. Aby to zrobić, musisz zawrzeć umowę o objęcie dobrowolnym ubezpieczeniem zdrowotnym z Narodowym Funduszem Zdrowia i opłacać za siebie składki na to ubezpieczenie.

Jeśli zamierzasz zawiesić działalność gospodarczą lub ją wznowić, musisz zgłosić to do CEIDG na formularzu CEIDG-1.

Na podstawie informacji otrzymanych z CEIDG przygotujemy za Ciebie dokumenty ubezpieczeniowe.

Gdy zawieszysz działalność:

- wyrejestrujemy Cię jako płatnika składek,
- wyrejestrujemy Cię z ubezpieczeń,
- wyrejestrujemy z ubezpieczenia zdrowotnego członków Twojej rodziny.

Gdy wznowisz działalność:

- zgłosimy Cię jako płatnika składek,
- dodamy informację o Twoich rachunkach bankowych jako płatnika składek (jeśli wypełnisz te dane we wniosku o wznowienie),
- dodamy informację o adresach, pod którymi prowadzisz działalność gospodarczą (jeśli wypełnisz te dane we wniosku o wznowienie),
- zgłosimy Cię do ubezpieczeń – zgodnie z ostatnim zgłoszeniem przed zawieszeniem działalności,
- zgłosimy członków Twojej rodziny do ubezpieczenia zdrowotnego (jeśli przekazałeś ich dane przy wypełnianiu wniosku CEIDG-1).

WAŻNE!

Jeśli w okresie zawieszenia działalności zmienił się kod tytułu ubezpieczenia albo schemat podlegania ubezpieczeniom, to musisz samodzielnie zgłosić się do ubezpieczeń (odpowiednio na dokumencie ZUS ZUA lub ZUS ZZA).

Jak zamknąć działalność gospodarczą i wyrejestrować się z ubezpieczeń

W ciągu 7 dni od dnia, w którym trwale przestaniesz wykonywać działalność, musisz przekazać do CEIDG wnioski o wykreślenie wpisu.

Na podstawie danych z wniosku CEIDG-1 wyrejestrujemy Cię jako płatnika składek.

Musisz wyrejestrować siebie jako osobę ubezpieczoną – na formularzu ZUS ZWUA – oraz członków Twojej rodziny – na formularzu ZUS ZCNA.

We wniosku o wpis w CEIDG (informacji o zaprzestaniu prowadzenia działalności) możesz wyrejestrować z ubezpieczeń zarówno siebie, jak i zgłoszonych członków Twojej rodziny.

Co jeszcze warto wiedzieć

Program Płatnik możesz pobrać z naszej strony. Konto płatnika składek w eZUS założysz na naszej stronie www.zus.pl.

We wszystkich dokumentach ubezpieczeniowych w polach, które dotyczą danych identyfikacyjnych płatnika składek, wpisuj takie same dane, jakie podałeś we wniosku CEIDG-1.

WAŻNE!

W deklaracji rozliczeniowej ZUS DRA w bloku II. Dane identyfikacyjne płatnika składek podaj dodatkowo identyfikator PESEL, a jeśli go nie masz – serię i numer paszportu.

Gdy jesteś objęty ubezpieczeniami społecznymi, masz prawo do rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS. [Wniosek oraz ważne informacje, które dotyczą takiej rehabilitacji, znajdziesz na naszej stronie www.zus.pl](http://www.zus.pl).

Wniosek o rehabilitację może wystawić lekarz prowadzący leczenie.

Gdzie szukać dodatkowych informacji

Szczegółowe informacje o ubezpieczeniach społecznych możesz uzyskać:

- w każdej naszej placówce ([wykaz placówek znajdziesz na naszej stronie \[www.zus.pl\]\(http://www.zus.pl\) w zakładce \[O ZUS\] → \[Kontakt\]](#)),
- na naszej stronie www.zus.pl,
- w portalu eZUS (po zalogowaniu się na swoje konto w eZUS na stronie www.zus.pl) – otrzymasz tam informacje, które dotyczą Twojej indywidualnej sytuacji jako płatnika składek, m.in. sprawdzisz stan rozliczeń z ZUS (saldo bieżące),
- na kanale „Elektroniczny ZUS” w serwisie YouTube,
- telefonicznie – w Centrum Kontakt Klientów (CKK) pod numerem 22 560 16 00 dla telefonów stacjonarnych i komórkowych⁴, od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00–18.00 (część usług dostępna jest przez całą dobę za pośrednictwem automatycznego telefonicznego systemu informacyjnego),
- przez e-mail cot@zus.pl.

Na eZUS uzyskasz informacje o danych zapisanych na Twoim indywidualnym koncie. Możesz też załatwić tam większość spraw związanych z ubezpieczeniami społecznymi. Więcej informacji o korzystaniu z eZUS znajdziesz w poradniku „[eZUS. Rejestracja, logowanie i ustawienia profilu](#)” (pdf, 8020 kB).

Na www.zus.pl znajdują się m.in. najnowsze wyjaśnienia komórek merytorycznych ZUS oraz aktualne wysokości składek i świadczeń. Zamieściliśmy tam również poradniki i ulotki dla płatników składek, w tym:

- „[Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz ustalania podstawy wymiaru składek](#)” (pdf, 1569 kB),
- „[Zasady opłacania składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz Fundusz Solidarnościowy](#)” (pdf, 800 kB),
- „[Zasady podlegania ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu oraz ustalania podstawy wymiaru składek. Poradnik dla osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących](#)” (pdf, 1384 kB),
- „[Masz wybór: ulga na start, preferencyjne składki, mały ZUS plus, działalność nieewidencjonowana](#)” (pdf, 616 kB),

⁴ Opłata za połączenia jest zgodna z taryfą Twojego operatora.

- [„Ustalanie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe” \(pdf, 1154 kB\),](#)
- [„Ogólne zasady wypełniania i korygowania dokumentów ubezpieczeniowych” \(pdf, 15 793 kB\),](#)
- [„Krok po kroku. Jak wypełnić dokument płatniczy, żeby opłacić należności z tytułu składek pobieranych przez ZUS” \(pdf, 400 kB\),](#)
- [„Proste płatności do ZUS – e-Składka” \(pdf, 362 kB\),](#)
- [„E-ZLA elektroniczne zwolnienia lekarskie. Bądź gotowy do zmiany – ulotka dla pracodawcy” \(pdf, 1078 kB\),](#)
- [„E-ZLA elektroniczne zwolnienia lekarskie. Spokojnie wracaj do zdrowia – ulotka dla pacjenta” \(pdf, 1174 kB\),](#)
- [„Skracamy? Tak, z 50 do 10 lat. Zmiany w zasadach przechowywania akt pracowniczych. Informacja dla pracodawców” \(pdf, 5529 kB\).](#)

Słowniczek

OSOBA, KTÓRA PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

osoba fizyczna, która wykonuje we własnym imieniu, w sposób ciągły, zorganizowaną działalność zarobkową

PRZEDSIĘBIORCA

osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna, która nie jest osobą prawną, ale której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą

CZŁONEK RODZINY

dziecko własne, dziecko małżonka, dziecko przysposobione, wnuk albo dziecko obce, dla którego ustanowiono opiekę, dziecko obce w ramach rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, do czasu, aż ukończy 18 lat, a jeżeli uczy się dalej – w szkole lub odbywa kształcenie w uczelni lub szkole doktorskiej – aż ukończy 26 lat, natomiast jeżeli ma orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub inne traktowane na równi – bez ograniczenia wieku, ponadto małżonek i rodzice, dziadkowie (wstępni) pozostający z ubezpieczonym we wspólnym gospodarstwie domowym

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 199),

- Ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1644),
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. z 2025 r. poz. 214),
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1461, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2025 r. poz. 1480, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1848),
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2018 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w związku z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości (Dz.U. z 2023 r. poz. 1206),
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków (Dz.U. z 2024 r. poz. 451),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 września 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu postępowania w sprawach rozliczania składek, do których poboru jest zobowiązany Zakład Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1771, z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2020 r. w sprawie określenia wzorów zgłoszeń do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego, imiennych raportów miesięcznych i imiennych raportów miesięcznych korygujących, zgłoszeń płatnika składek, deklaracji rozliczeniowych i deklaracji rozliczeniowych korygujących, zgłoszeń danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, raportów informacyjnych, oświadczeń o zamiarze przekazania raportów informacyjnych, informacji o zawartych umowach o dzieło oraz innych dokumentów (Dz.U. z 2025 r. poz. 1781),
- Ustawa z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2105, z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 1621).

Złatwiaj sprawy w ZUS wygodnie

eZUS

elektroniczna
obsługa spraw

ZUS

ZAKŁAD
UBEZPIECZEŃ
SPOŁECZNYCH

mZUS

aplikacja mobilna
dla klientów indywidualnych

Centrum Kontaktu Klientów
22 560 16 00
cot@zus.pl

mZUS
dla Płatnika

aplikacja mobilna
dla płatników składek

Umów się na rozmowę online:
www.zus.pl/e-wizyta

mZUS
dla Lekarza

aplikacja mobilna
dla lekarzy

Więcej informacji:
www.zus.pl